

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького
Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Сілезька академія, Польща
Комунальний заклад «Професійно-технічне училище № 2»
Дніпровської міської ради

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ ТА НАУЦІ

Збірник наукових праць IV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

20 травня 2025 року

Запоріжжя, 2025

УДК 004:[378+001](062.552)

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
(протокол № 16 від 03.06.2025 р.)

Редакційна колегія:

Фалько Н. М. – доктор психологічних наук, доцент;
Осадча К. П. – доктор педагогічних наук, професор;
Круглик В. С. – доктор педагогічних наук, професор;
Полякова Л. І. – кандидат історичних наук, доцент;
Муртазієв Е. Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Чорна А. В. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Сіциліцин Ю. О. – доктор філософії, старший викладач.

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових праць IV міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені Богдана Хмельницького). Випуск 14. Запоріжжя: Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2025. 576 с.

До збірника ввійшли матеріали, присвячені актуальним проблемам цифрової трансформації суспільства та окремих сфер його функціонування, а також інноваційного розвитку освіти. Збірник буде корисним науково-педагогічним працівникам, аспірантам та студентам.

У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів. За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.

© Автори публікацій, 2025

сприяють вдосконаленню педагогічної діяльності. Водночас, для повноцінного використання всіх можливостей Exam.net потребує стабільного інтернет-з'єднання, а доступ до сервісу після пробного періоду можливий лише за наявності платної підписки. Незважаючи на це, Exam.net є цінним рішенням для організації сучасного та ефективного онлайн-оцінювання, що підтримує інклюзивність та сприяє якісному навчальному процесу.

Список використаних джерел

1. Exam.net URL: <https://exam.net/how-it-works>
2. Бабенко, О. О. Міжнародний досвід використання цифрових платформ для навчання. Одеса: Платформа, 2023. 190 с.
3. Білик В. Г. Тренди цифрової трансформації освіти: міжнародний досвід. Київ: Технологія, 2023. 213 с.

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ВАЛЕОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Мардарова Ірина Костянтинівна

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»*

Гуданич Наталія Миколаївна

*викладач кафедри дошкільної педагогіки,
Державний заклад «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».*

Анотація. Вивчено особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу формуванні валеологічної культури дітей дошкільного віку. Розглянуто значення цифрових освітніх платформ у процесі формування валеологічної культури дітей дошкільного віку. Проаналізовано потенціал інформаційно-комунікаційних технологій у валеологічному вихованні. Надано приклади сучасних цифрових ресурсів, що можуть бути інтегровані у практику роботи з дітьми дошкільного віку.

Information and communication technologies as a means of forming the valeological culture of preschool children. The features of the use of information and communication technologies as a means of forming the valeological culture of preschool children are studied. The importance of digital educational platforms in the process of forming the valeological culture of preschool children is considered. The potential of information and communication technologies in valeological education is analysed. Examples of modern digital resources that can be integrated into the practice of working with preschool children are provided.

У сучасному світі питання збереження й зміцнення здоров'я набуває особливої ваги, адже здоров'я дітей є фундаментом здорового суспільства майбутнього. Формування валеологічної культури – тобто усвідомленого ставлення до власного здоров'я, розуміння основ здорового способу життя, гігієни, раціонального харчування та фізичної активності – має починатися ще з дошкільного віку. Саме в цей період закладаються перші уявлення про здоров'я, навички самообслуговування, гігієнічні звички, формуються моделі поведінки, що згодом впливають на спосіб життя дитини [5].

Паралельно із цим, сучасна освіта активно інтегрує інформаційно-комунікаційні технології, які стають потужним засобом навчання, виховання та розвитку дитини [2]. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у дошкільній освіті відкриває нові можливості для формування валеологічної культури: через інтерактивні ігри, навчальні мультфільми, презентації, віртуальні екскурсії та інші електронні ресурси діти краще засвоюють знання, отримують позитивний емоційний досвід, стають активними учасниками навчального процесу [3]. Актуальність теми також підкріплюється потребою удосконалення педагогічних підходів у відповідь на виклики цифрової епохи. Важливо не лише навчати дітей користуватися інформаційно-комунікаційними технологіями, а й робити це змістовно, з орієнтацією на розвиток особистості, здоров'язбережувальної компетентності та формування відповідального ставлення до власного здоров'я [1].

Проблема використання інформаційно-комунікаційних технологій як засобу формування валеологічної культури дошкільників є надзвичайно актуальною з огляду на необхідність пошуку ефективних методів валеологічного виховання, що відповідають реаліям сучасного

освітнього простору та потребам дитини XXI століття. Формування валеологічної культури у дітей дошкільного віку – один із пріоритетів сучасної дошкільної освіти. Здоров'я дитини – це не лише фізичний стан, а й система знань, навичок та ставлень, які формуються ще в ранньому дитинстві [6]. У зв'язку з цифровізацією освітнього процесу дедалі актуальнішим стає питання використання цифрових платформ як засобу валеологічного виховання.

Цифрові освітні ресурси здатні ефективно впливати на формування здоров'язбережувальної компетентності у дітей. Вони сприяють: візуалізації інформації про здоровий спосіб життя; мотивації до засвоєння знань у цікавій, ігровій формі; формуванню практичних навичок через інтерактивність; індивідуалізації підходу до кожної дитини. Завдяки використанню мультимедійних матеріалів, дітей легше зацікавити такими темами, як гігієна, правильне харчування, фізична активність, емоційне здоров'я тощо [4].

Серед платформ, які можуть бути ефективно застосовані для формування валеологічної культури дошкільнят, можна виділити: LearningApps.org – дозволяє створювати інтерактивні вправи, спрямовані на розвиток уявлень про гігієну, режим дня, безпечну поведінку; YouTube Kids – за умови ретельного підбору контенту може слугувати джерелом якісних навчальних мультфільмів про здоров'я; Mozaik3D (MozaWeb) – платформа з інтерактивними 3D-моделями тіла людини, яка дозволяє у доступній формі познайомити дітей з будовою організму; ScratchJr – базова платформа для програмування, яку можна використовувати для створення простих валеологічних ігор та сюжетів із дітьми; Google Slides / PowerPoint – застосування інтерактивних презентацій із завданнями на закріплення знань про здоров'я [2].

Ефективність використання цифрових платформ значною мірою залежить від професійної підготовки педагога. Вихователь має не лише володіти технічними навичками, а й бути здатним: адаптувати цифрові ресурси до індивідуальних потреб дітей; дотримуватись принципів дозованого використання інформаційно-комунікаційних технологій; поєднувати цифрові технології з традиційними формами валеологічної освіти; створювати власні розвивальні міні-програми або вправи з валеологічним змістом.

Інтеграція цифрових платформ у процес формування валеологічної культури у дітей дошкільного віку – перспективний напрям сучасної

педагогіки. Грамотно підібрані цифрові ресурси можуть значно підвищити ефективність валеологічного виховання, зробити його цікавішим, доступнішим і результативнішим. Успіх такої діяльності залежить від методичної підготовки педагогів, обґрунтованого підбору ресурсів та чіткого розуміння мети використання інформаційно-комунікаційних технологій у виховному процесі. У процесі дослідження було вивчено особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій як ефективного засобу формування валеологічної культури дітей дошкільного віку. З'ясовано, що цифрові освітні платформи відкривають широкі можливості для реалізації завдань валеологічного виховання, сприяють активізації пізнавальної діяльності, підвищенню інтересу дітей до теми здоров'я та формуванню стійкої мотивації до здорового способу життя.

Інформаційно-комунікаційні технології є ефективним інструментом у валеологічному вихованні дошкільників. Їх раціональне використання дозволяє урізноманітнити форми навчання, зробити виховний процес більш емоційно привабливим, цікавим і сучасним. Успішне поєднання традиційних та інноваційних методів є запорукою формування у дітей свідомого ставлення до власного здоров'я з раннього віку. Інформаційно-комунікаційні технології відкривають широкі можливості для підвищення ефективності валеологічної роботи з дітьми: забезпечують наочність матеріалу; сприяють емоційній залученості; дозволяють індивідуалізувати підхід; стимулюють пізнавальну активність.

Залучення батьків до спільного перегляду відеоматеріалів, участі в онлайн-заходах, консультацій у чатах чи на форумах сприяє створенню єдиного валеологічного простору «дитина – педагог – батьки». Музично-оздоровчі програми (аудіозаписи релаксуючої музики, вправи на дихання та релаксацію, танцювальні відеоуроки сприяють розвитку емоційної сфери та фізичної активності). Онлайн-заняття з фахівцями (вебінари або відеоуроки з лікарями, фітнес-інструкторами, психологами можуть розширити уявлення дітей про здоров'я).

Основні форми використання інформаційно-комунікаційних технологій у процесі формування валеологічної культури дітей дошкільного віку: використання яскравих презентацій, що містять ілюстрації, відео та аудіо, допомагає краще засвоїти інформацію про

будову тіла, правила гігієни, здорове харчування тощо; анімаційні фільми про здоровий спосіб життя, казки про вітаміни, корисні продукти або режим дня сприяють формуванню позитивних установок щодо здоров'я; комп'ютерні ігри з валеологічним змістом дозволяють у цікавій формі повторити та закріпити знання. Наприклад: «Що корисне – що шкідливе», «Збери корисний сніданок», «Чарівна аптека»; використання інтерактивних дошок дозволяє проводити динамічні заняття з елементами гри, руху, маніпуляції з віртуальними об'єктами, що формує комплексне сприйняття навчального матеріалу.

Проаналізовано потенціал інформаційно-комунікаційних технологій як інструменту візуалізації, інтерактивної взаємодії та індивідуалізації освітнього процесу. Використання мультимедійного контенту, інтерактивних вправ, освітніх ігор та віртуальних ресурсів забезпечує цілісне засвоєння валеологічних знань дітьми, сприяє розвитку навичок самостійного піклування про здоров'я, а також позитивному ставленню до гігієнічних та фізкультурно-оздоровчих процедур. Наведені приклади сучасних цифрових ресурсів можуть бути інтегровані у практику роботи педагогів закладів дошкільної освіти з урахуванням вікових та психофізіологічних особливостей дітей, що створює умови для підвищення якості валеологічного виховання й відповідає вимогам сучасного освітнього простору.

Список використаних джерел

1. Валеологічне виховання дітей дошкільного віку. / Упор. Ж. А. Ципляк. Тернопіль: Навчальна книга Богдан, 2010. 76 с.
2. Листопад О. А., Мардарова І. К. Модульний курс «Комп'ютерні технології в роботі з дітьми»: навчальний посібник для студентів зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 192 с.
3. Листопад О. А., Мардарова І. К. Теоретико-методичні засади формування готовності майбутніх вихователів до використання інформаційно-комунікаційних технологій в організації пізнавальної діяльності дошкільників: моногр. Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 206 с.
4. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Педагогічний супровід професійного становлення майбутніх вихователів засобами інформаційно-комунікаційних технологій *Вісник Глухівського*

національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Педагогічні науки, 2022, Вип. 3 (50) 1 частина С. 31–42. DOI: <https://doi.org/10.31376/2410-0897-2022-3-50-31-42>

5. Листопад О. А., Мардарова І. К., Гуданич Н. М. Підготовка студентів до валеолого-педагогічної діяльності в умовах ЗДО: теоретичний і практичний аспекти *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету: збірник наукових праць. Педагогічні науки*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ, 2023. Вип. 64. С. 121–133. DOI : [https://doi.org/10.31909/26168812.2023-\(64\)-14](https://doi.org/10.31909/26168812.2023-(64)-14)

6. Максимова О. О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико-методичні засади): навчально-методичний посібник Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 213 с.

ФАКТЧЕКІНГ У НАУКОВИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ПУБЛІКАЦІЯХ

Наумук Ірина Миколаївна

к.пед.наук, доцент кафедри інформатики і кібернетики
Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького

Анотація. Розглянута необхідність фактчекінгу в наукових та технічних публікаціях. З огляду на стрімке зростання обсягу наукової інформації, процес перевірки фактів стає критично важливим для забезпечення достовірності наукових результатів та запобігання поширенню помилок або маніпуляцій. У роботі висвітлено основні методи фактчекінгу, зокрема перевірку джерел, методології досліджень та статистичних даних. Окремо розглянуто специфіку фактчекінгу в технічних публікаціях, де точність розрахунків та описів технологічних процесів є особливо важливою. Визначено основні виклики, з якими стикаються фактчекери, а також перспективи розвитку автоматизованих систем перевірки фактів. Стаття підкреслює значення фактчекінгу для підвищення наукової доброчесності та забезпечення надійності наукової інформації.

Fact-checking in scientific and technical publications. The article discusses the importance of fact-checking in scientific and technical publications. Given the rapid growth of scientific information, the process of fact verification becomes crucial for ensuring the accuracy of research results and preventing the spread of errors or manipulations. The paper highlights the main methods of fact-checking, including verification of sources, research methodology, and statistical data. The specifics of fact-checking in technical publications are also addressed, where the accuracy of calculations

Наукове видання

Інформаційні технології в освіті та науці: Збірник наукових
праць IV міжнародної науково-практичної конференції
(Запоріжжя-Мелітополь, 20 травня 2025 р., МДПУ імені
Богдана Хмельницького)

Відповідальний редактор
Відповідальний секретар
Технічний редактор

Круглик В.С.
Сіциліцин Ю.О.
Кожевников П.П.

вул. Наукового містечка, 59, м. Запоріжжя, Запорізька область,
Україна, 69000

Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького